



Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Valeriano. Cap. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

factorum scelere pollutus erat, ne libere suos oculos ad Deum posse eleuare, & propterea obtestatus est, vt hac purissima lauacri purgatione, vera susceptione in ecclesiam, & diuina in eo sacramento oblata gratia potiretur: quod plane ego non audebam prestare, sed diuturnam illam communionem, qua fuerat cum fidelibus sociatus, satis habere virium ad eius animum purgandum asfirmabam. Nam qui gratiarum actiones audiisset, qui, Amen, vnâ pronunciauisset, qui assitisset mensa, qui manus ad sanctum illud alimentum capellendum porrexisset, qui illud recepisset, qui tam longo tempore fuisset corporis & sanguinis Domini nostri Iesu Christi particeps, eius baptisma non audebam de integro renouare: sed bono animo esse iubebam, & solida ac constanti fide, conscientiaq; pura sinceraq; ad sanctorum mysteriorum perceptionem accedere. Ille tamen lamentis & mœnore se conficere nō destitit, ad mentem accedere præ metu exhorruit, & vix oratus, precibus interesse sustinuit. Extat præterea alia huius de baptisate epistola, ipsius ecclesiaeq; persona, cui præfuit, Xysto & ecclesiae Romanae dicata: In qua multis argumentis, & prolixo sermone de questione proposita disputat. Alia porro eius epistola est, post hæc conscripta ad Dionysium Romanum, quæ de Luciano inscribitur, sed de his satis.

De Valeriano. CAP. IX.

Postquam Gallus qui vix biennio integro imperium prexerat, è medio erat sublatuS, Valerianus vnâ cum filio Galieno imperij gubernacula suscepit. Quæ vero Dionysius de isto etiam commemorat, ex epistola, quam scripsit ad Hermâmonem, licet cognoscere. In qua sic narrat. Ioanni simili ratione per reuelationem de Valeriano significatum est. Ait enim: Datū est ei os, magna & blasphemiam loquens, & data est ei potestas faciendi per menses quadraginta duos. Cum ista vtraque in Valeriano videre cōplera, tum eius vitæ rationem, antequam ita animo affectus erat, vt à Ioannis reuelatione didicimus, considerare, non parum sane habet admirationis. Nam quamdiu mansueto animo & benigno erga sanctos

ApoC. 136

T Dei

EVSEBII HISTORIAE

Dei homines affectus erat, nemo imperatorum qui eum, anteuerant, tantam benevolentiam & comitatem aduersus illos declarauit. imò verò ne illi quidē, qui Christiani erant, eoq; nomine palam appellati, ita hos sunt amplectati ut ille, qui quidem in initio imperij sui quam familiarissime & amicissime, idq; in oculis omnium, eosdem excepit: Et tota domus eius piis hominibus complebatur, eratq; plane Dei ecclesia. Verum doctor quidam & princeps Magorum Aegypti, illum tandem perdito consilio deprauauit, & non impulit solum, ut homines culpa vacuos ac sanctos Dei, utpote scelestorum ac execrabilium incantamentorum aduersarios & oppugnatores (satis namq; virium ac potentiae praesentia, aspectu, spiritu, & voce solum ad detestabilem daemonum insidias, dissipandas, & habent, & semper habuerunt) acerbe persequeretur, neciq; traderet: verum etiam ut impuras caeremonias obiret, profanas exerceret praestigias, execranda mysteria exequeretur, mactaret pueros misellos, prolem infelicium parentum exsacrificaret, tenera infantium dissecaret viscera, Dei denique creaturas discinderet discerperetq; vehementer cohortatus est: perinde ac si eo pacto omnes res prospere & feliciter succederent. Qui bus deinde adnectit ista. Macrinus igitur ipsis imperatoribus Valeriano, & Galieno ob speratum imperium, praecleara scilicet munera donauit. Qui cum ante communis & generalis imperatoris Valeriani questor dictus esset, neque quia recta ratio, neque quid communis reip. usus postularer, vlla ex parte considerauit, sed propheticæ imprecationi ita loquēti: Væ illis qui ex corde ipsorum prophetant, communem tamen omnium non respiciunt utilitatem, se obnoxium reddidit: Nam neque communem ac generalem Dei prouidentiam intellexit: neq; iudicium illius, qui est ante omnia, per omnia, & in omnibus, omnino perspexit. Quapropter se communis & catholicae illius ecclesiae hostem praebuit. Se à Dei abalienauit misericordia, & quasi penitus relegauit: Se à sua ipsius salute quam longissime remouit. Atque in hoc vere suo respondit nomini. Deinceps adiungit. Valerianus autem Macrini prodicione in hanc miseriam delapsus,

1 pſus, contumeliis & probris hoſtium Barbarorum ob-
 2 1ectus fuit, ſecundum Eſaiæ vocem: Hi vias ſibi delege- *Eſai. 66.*
 3 runt, & abominationes ipsis, quas eorum anima volebat,
 4 & ego ludibria eorum deligam, & peccata retribuam il-
 5 lis. Iſte dum gerebat imperium, præter eius dignitatem
 6 furore in Chriſtianos exagitabatur: poſt eum regium il-
 7 lud decus vieto & debilitato corpore ſuſtinere non poſ-
 8 ſet, duos filios, quos paterna ſcelera inſignite infecerat,
 9 imperij gubernaculis præfecit. Ac prædictio illa, quam *Exo. 20.*
 10 Deus olim ediderat, (ego ſum qui vlcifcor peccata pa-
 11 trum in liberos, vſque in tertiam & quartam generatio-
 12 nem his, qui oderunt me) in iſtis perſpicue declarata fuit.
 13 Nam nefarias cupiditates, quarum explendarum ſpe ipſe
 14 excidiſſet, in filiorum capita coniecit, & cum improbam
 15 eius nequitiam, tum odium erga Deum in illorum ani-
 16 mos effudit. De Valeriano quidem totidem à Dionyſio
 17 accepimus.

*De perſequentione ſub Valeriano, & rebus quæ
 Dionyſio & Aegyptijs acciderunt.*

CAP. X.

DE perſequentione autem, quæ vehementiſſime, regnan-
 te Valeriano, exardeſcebat, quas & afflictationes
 & incommoda idem Dionyſius cum aliis propter
 verum cultum Dei, vniuerſarum rerum opificis, ſubiue-
 rit, verba eius, quibus in Germanum ſuæ ætatis episco-
 pum, qui illius famam maledictis lædere tentaffet, inue-
 hitur, ſatis perſpicue declarant: quæ ita ſe habent, Vide-
 bor equidem nonnullis fortaffe, dum admirabilem Dei
 1 providentiam erga nos oſtêtatam cogor neceſſario ex-
 2 plicare, in magnam amentiam iuſtitiamq; eſſe prolapſus.
 3 Verum quoniam ſecretum regis occultare eſt (vt inquit *Tob. 12.*
 4 ſcriptura) præclarum: & Dei opera prædicare cum pri-
 5 mis eximium, ego cum Germano manus cõſerere aggre-
 6 diar. Veni ad Aemilianum, non quidem ſolus, ſed me
 7 comitati ſunt, conpresbyter metus, Maximus, & diaconi,
 8 Fauſtus, Eufebius, & Chæremõn. Et quidam è fratribus
 9 qui Roma ad nos venerant, nobiſcum vna profectus
 10 eſt. Aemilianus autem, non dixit mihi, conceptis ver-
 11 bis: ne conuentus agito. Hoc enim illi fuiſſet fere
 12